

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia Septem Sacramentorum Atque Justitiæ De Restitutione
Excerptæ

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

De Homicidiis casualibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41194

mortis, an teneatur ulterius ad sequentia damna temporalia resarcienda.

¶. Probabilius negativè. Ratio est: tum quod vita, quæ aufertur, omni alio damno longè pretiosior sit, tum quia obligatio, si qua est in occisore, est personalis: atque adeo persona è mediò sublata tollitur etiam ejus obligatio.

CONFERENTIA. LXXXVII. 255

Occisus morti proximus remittit & condonat omne debitum ac satisfactionem pro damno sibi illato ab Occisore: an tunc is liber maneat ab omni obligatione restitutionis, quam urgere alias possent hæredes necessarii, ut filij, parentes & uxor.

¶. Cum Tanner hic q. 6. num. 116. Fabro & alijs. Homicidam non liberari ab omni obligatione restitutionis hæredibus. Ratio est, quia pater v. g. læsus non potest remittere damna filiorum vel uxoris, sicuti nequit remittere injuriam Reipubl. & legis violatæ, quin juste adhuc secundum leges puniatur. Deinde ipse pater tenebatur sustentare filios, aut parentes egentes, ita ut ab hoc jurè seipsum liberare non potuerit: Ergo non potuit hoc jus occisori condonare

De Homicidiis Casualibus.

CONFERENTIA LXXXVIII.

Murarius proiciens lapides ex domo, regulas ex tecto, occidit hominem prætereun-

rem, nil minus cogitans, quam committere homicidium. Quæritur ergo, an sit homicidæ reus, & teneatur ad restitutionem.

Resp. Siquidem Murarius periculum prævidit, vel suspicatus est, & moralem cautelam non adhibuit, ne mors alicujus sequeretur, v. g. clamando, ut prætereuntes sibi caveant: Vel aliud signum ponendo, ex quo perambulantes cognoscant periculum sibi imminere, peccat peccato homicidij indirectè voluntarij cum onere restitutionis, ac contrahere irregularitatem; Ita omnes. Ratio est: Quia opus illud alioquin licitum, jam per accidens fit illicitum in materia homicidij, cujus periculum prævidit, & non præcavit.

527. Quod si autem moralem diligentiam adhibuerit ad præcavendam mortem, clamando, &c. & audiens nihilominus transit & lapide projecto enecatur, nec peccat, nec fit irregularis. Ratio iterum est: quia ubi nulla culpa nulla debet esse pœna. Ex Com. Lessius lib. 2.

528. cap. 9. dub. 15. n. 103. Si denique nullatenus prævidit, aliquod periculum subesse, nec suspicatus est, & ideo nullam etiam diligentiam adhibuit, nullum etiam peccatum commisit, propter inculpabilem inadvertentiam, sed erit homicidium merè casuale.

529. CONFERENTIA. LXXXIX.

Iudex Reum torquendo excedit modum torture, & præter intentionem directam occidit.

dendi, reum occidet: Ludimagister causa disciplinae percutit puerum in capite, ut moriatur: an & hi sunt rei homicidij, restitutionis, ac incurrant irregularitatem?

De utroque affirmativè: Quia prior agit contra legem & quæstionis modum ff. de quæst. reor. alter autem adhibet correctionem immoderatam adeoque ambo committunt culpam latam.

CONFERENTIA XC.

Aliquis noctu explodit bombardam in viam publicam, per quam homines solent transire: alius incautè tractat sclopetum oneratum & adductum scienter inter homines: an homicidia inde secuta sint peccaminosa & obligantis ad restitutionem. 530.

Affirmativè, si periculum, quod præcavere debebant, non satis præcaverunt. Ratio est: quia tunc homicidium inde secutum est indirectè voluntarium in omissione cautionis adhibendæ, nisi inadvertentia excuset.

CONFERENTIA XCI.

Utr equum furtivum noctu abducens Conni diligentia & cautela adhibita conculcat parvulum, aut ebrium in via jacentem, an committat homicidium obnoxium restitutioni & incurrat irregularitatem; Ratio dubitandi est: quia D. Th. Cajet. & multi Canonistæ apud Laym, lib. 3. de just. tr. 3. p. 3. c. 10. n. 1. docent, omne homicidium casuale, quantumvis involuntarium, obligat ad restitutionem. 531.

luntarium, opere illicito inducere irregularitatem,

&. Furem non committere homicidium voluntarium, sed merè casuale; adeoque non obligari ad aliquam restitutionem ratione homicidij, sed neque incurrere irregularitatem. *Communis.* Ratio est: quia licet exerceat, actionem illicitam (abducendo equum furtivum illi tamen per se non est annexum periculum homicidij, & si esset, illud diligenter præcavendo ergo homicidium inde secutum fuit ipsi omnino involuntarium & inculpabile, ac consequenter non obligatur ad ullam restitutionem nec incurrit irregularitatem, cum tanta periculo non incuratur absq. ulla culpa. Unde ad rationem dubitandi &. Irregularitatem non incurrit nisi in casibus jure expressis: est enim res odiosa atque in jure non exprimitur casus furis præcaventionem parvulum vel ebrium conculcatorum, sed solum ille, quo actio aliqua illicita prohibita est in jure, hoc ipso, quod sit periculosa ad homicidium causandum: exprimitur autem in jure casus Chirurghi per sectionem per adustionem, de quo fit specialis

CONFERENTIA. XCII.

532. **C** *Ap. sententiam. Ne Clerici, vel Monachi propter indecentiam status, & periculum mortis inferendæ prohibetur; nec ullam Chirurgie artem Subdiaconus, Diaconus vel Sacerdos exerceat, quæ usionem, vel incisionem inducit.* Quo

ritur e. go, an Clericus, vel Monachus in sacris constitutus, exercens chirurgiam per sectionem vel usionem [etiam omni adhibita diligentia, ne mors sequatur, si ea nihilominus sequatur merè casualiter] fiat irregularis.

Ex Patrit. cum comm. DD. Affirmative.
Ratio est: quia licet hoc non sit verè homicidium contra quantum præceptum, censetur tamen homicidium ex interpretatione juris, ob reverentiam divinorum ad irregularitatem ex homicidio incurrendam sufficiens, propterea quod commissam, sic contra expressam prohibitionem juris.

CONFERENCE. XCIII.

Quidam Sacerdos, in gravescente per urbem peste, plurimorum apostemata incidit, ex arte, curavitque ea felicitate, ut multis centenis hominibus vitæ & sanitati restituitis, duo tantum obierint: an & hic irregularitatem incurrerit. 533.

Ex. Cum Molin. tom. 4. tr. 2. disp. 57. n. 3.
non incurrere. Ratio est casus urgentis necessitatis, quando scilicet, absente laico perito jus naturale, & lex charitatis exigebat mederi Clericum in sacris constitutum: nec enim lex positiva Ecclesiæ debet præjudicare juri naturali, & legi charitatis.

CONFERENCE. XCIV.

Infirmarius bona fide præbet infirmo postulat. 514
Jan.

lanti aliquid cibi, vel potus, in consulto Medico: Eum verit de latere in latus, ut commodius dormiat: erigat vel subleuat, ut cibum capiat: de lecto in lectum transfert &c. Si præter ejus intentionem acceleretur mors infirmi, an fiat irregularis?

¶. Negative. Ratio est: quia bona fides & solita charitatis obsequia non debent tam rigorosa pœna puniri.

CONFERENTIA. XCV.

535. **U**Nus involuntariè & culpabiliter, utpote ne sciens virtutem vini, se nebravit: alter voluntariè quidem, nil tamen suspicans de homicidij periculo, quia expertus se non esse inclinatum ad rixas, ambo tamen præter intentionem commiserunt homicidium: an sint irregulares.

¶. Neutrum esse irregularem. Ratio est: quia primi ne quidem ebrietas voluntaria fuit, minus homicidium: alterius autem licet ebrietas voluntaria & culpabilis fuerit, non tamen ipsum homicidium, quod nec prævidit, nec prævidere potuit dum sciret se non esse inclinatum ad rixas, minus ad homicidium.

CONFERENTIA. XCVI.

536. Adulter in talibus circumstantijs commisit adulterium cum adultera in quibus prævidit, vel certe prudenter prævidere potuit, ac timere relictum, ne adultera à marito, vel etiam Jure publico occidatur: an ille fiat homicidii reus.

reus, & incurrat irregularitatem, si ea postea à marito superveniente occidatur, vel justitiæ publicæ occidenda tradatur.

¶. Eum fore homicidij reum, & irregularitatem incursum morte secuta. Ratio est: quia est causa moralis occisionis mulieris adulteræ, non quidem ratione adulterij præcise, quod ex se non est causa proxima mortis, nec communiter efficax ad mortem inferendam, sed ratione prædicti periculi prævisi, in quod in his circumstantiis adulteram coniecit, etiamsi volentem, quia neque adulter, neque ipsa adultera sunt domini vitæ ejus. Idem incurreret adulter, si coram marito jactabunde diceret se ipsi conua posuisse, securâ postmodum morte uxoris, ob eandem rationem.

CONFERENTIA. XCVII.

Clericus incipit rixari verbis cum laico: 537.
 quæ scilicet exandescens distincto gladio eum ag-
 greditur: an si clericus tunc se defendat, occi-
 datque laicum, fiat irregularis.

¶. Si Clericus se defendat cum modera-
 mine inculpæ tutelæ occidendo laicum ag-
 gressorem, non fore homicidij reum, nec irre-
 gularitatem incurere. Ratio est: Quia licet
 clericus auctor fuerit rixæ verbalis, adeoque
 peccaverit contra charitatem: tamen, postea-
 quam eum laicus gladio invasit, ille potuit
 se defendere cum moderamine inculpæ tute-
 læ

læ, etiam occidendo tanquam invasorem iniquum cum dicto moderamine, secundum omnes non peccat peccato homicidij, neque incurrit irregularitatem: igitur, &c. Contra vero, si laicus occideret Clericum, esse sine dubio homicidij reus, & irregularis quia fuit aggressor vitæ alterius, non defensionis suæ.

CONFIDENTIA. XCVIII.

538. **R**ixans cum alio, absque intentione prævisio periculo occidendi, injustè tamen alteri vulnus leve impexit, ex quo tamen obiit: an rixans sit homicidij reus & irregularis.

& Cum distinctione: si vulneratus ob defectum curationis obeat, vulnerans erit reus culpæ & pœnæ homicidij, atque irregularis, secundum comm. DD. Ratio est: quia in hoc casu solum vulnus inflictum, quantumvis leve, est causa physica mortis; ideoque homicidium saltem indirectè in sua causa voluntarium, aut certe pro tali reputatur. Eadem est ratio, si occasione talis vulneris non lethalis aliqua inflammatio accedens, mortem inferat, quia tunc causa causæ censetur causam causa. *Arg. c. Presbiter, &c. ad audientiam.* Quod si autem vulneratus non lethaliter jam semel convaluit, & postea in morbum incidens moriatur, censetur non ex vulnere mortuus, atque ita vulnerans liber erit ab

homicidij obligationibus. (Ex utroque jure
L. qui occidit. ff. ad legem Aquilianam c. 2. de ho-
mucid. Plures. Idem dicendum de eo, qui
 ratione vulneris accepti, sed propter negligenti-
 am & imperitiam chirurgi mortuus est, quia
 in hoc casu non vulnus nec consequenter
 vulnerans homicidij causa est, sed chirur-
 gus.

Sed Dices : si vulnerans non vulnerasset, 539
 mors vulnerati non accidisset : ergo non neg-
 ligentia chirurgi, sed ipsa vulneratio mortis
 causa fuit. *R. Ex Patriic. nostro hic n. 297.*
 consequentiam esse veram, si vulnus tale fue-
 rit, ut valde diligenti curatione indiguerit ;
 non item, si modica adhibita curatione sanari
 potuerit. Elige, quod placet

C O N F E R E N T I A. XCIX.

TU Domine Religiose, in venatione in- 540
 tendis occidere feram, & adhibita cautela
 occidis hominem quem invincibiliter crea-
 debas esse feram, quæris proinde, an sis irre-
 gularis ?

R. Te non esse homicidam formalem, nec
 consequenter restitutioni vel irregularitati ob-
 noxium, sed neque Excommunicationi, si
 forte Clericum occideris. Ita omnes : &
 Ratio est : quia hoc est homicidium simpliciter
 involuntarium, adeoque non peccaminosum,
 Secus

Secus si velis occidere hoc animal, dubitans an sit fera vel homo, clericus vel laicus, si occidas hominem, certè homicida eris restitutionis, & irregularitatis reus; & Excommunicationis, si fuerit Clericus. Quia tunc non animo tantum: sed ipso opere externo formaliter injusto, causa homicidij fuisti.

CONFERENCE A. C.

Voluisti occidere Narcissum inimicum tuum capitalem, & casu intervenientem Hyacinthum stu globi trajecisti: quaeris, an sis reus homicidij, & irregularis.

541. Resp. *Cum commun. DD. apud Patrit. cit. n. 204.* te non commisisse homicidium formale, sed merè casuale, nec restitutionis reum existere nec irregularem esse. Ratio est, quia licet peccaveris principali tua intentione occidendi Narcissum, aliud tamen homicidium Hyacinthi secutum, fuit tibi simpliciter involuntarium, ideoque sicut a culpa, ita & à pœna est totus liber.

CONFERENCE A. CI.

Vis occidere Clericum, occidis autem laicum putatum Clericum, an incurras Excommunicationem latam *c. si quis suadente diabolo.*

542.

& Negative. Ratio est: quia Excommunicationis lata est non contra volentem, sed contra exequentem ipso facto percussorem vel occisionem Clerici.

CON.